

водненням організму, западанням очних яблук в орбіти. Калові маси водянисті, сіро-жовтого забарвлення. У частини хворих телят – залежування, тремор м'язів. Після перехворювання телята відставали в розвитку, у більшості з них діарейний синдром проявлявся повторно (8–12-й дні життя).

У теперішній час існує багато схем лікування, але вони не завжди ефективні, що й призводить до загибелі тварин. Тому під час проходження виробничої практики ми вирішили визначити порівняльну ефективність двох лікарських антибактеріальних засобів за гастроентеральної патології у телят – тимтилу та фармазину. 1 мл препарату тимтил містить у своєму складі діючу речовину тіамуліну гідрофумарат – 100 мг. Препарат негативно впливає на грампозитивні бактерії, мікоплазми, трепонеми, кампілобактерії, дизентерійну паличку. Фармазин-50 (1 мл препарату містить 50 мг фармазину) – антибіотик групи макролідів. Згубно діє на більшість грампозитивних і грамотришнєгативних мікроорганізмів, включаючи й *Vibrio coli*. Для вивчення ефективності вищеописаних антибактеріальних препаратів відібрали дві групи телят. Телятам дослідної групи (n=42) внутрішньом'язово ін'єктували тимтил у дозі 0,1 мл/кг маси тіла. Контрольним тваринам (n=15) внутрішньом'язово ін'єктували фармазин-50 у дозі 0,15 мл/кг маси тіла. Тваринам обох груп підшкірно ін'єктували лікарський засіб “Бістим” (препарат бджолиного обніжжя) у дозі 1 мл на 10 кг маси тіла. Інтраперитонеально (згідно показань) застосовували розчин Рінгера в дозі 20–30 мл на 1 кг маси тіла впродовж 3–4 діб.

Після застосування лікувальної схеми з використанням тимтилу загальний стан 37 хворих телят поліпшився на 2–3-й дні лікування. На 4–6-й день вони повністю одужали. У 4 тварин (9,8 % від загальної кількості захворілих) лікувального ефекту не було досягнуто – вони загинули. Рецидиви діарейного синдрому виявили у 11 тварин на 8–11-й дні життя. Ефективність лікування становила 90,2 %.

У контрольній групі ситуація була дещо іншою. Із 15 телят, яким у комплексному лікуванні гастроентеральної патології застосовували фармазин-50, одужало на 5–7-й дні лікування 9 телят. У інших гастроентеральна патологія проявлялася й надалі. Одужання у 2 телят наступило на 10–11-й дні життя, у 4 тварин навіть за інтенсивної терапії лікування було неефективним.

Провівши в кінці дослідження (10–11-й дні життя телят) визначення в сироватці крові вмісту загального білка та загальної кількості імуноглобулінів встановили наступне. У телят дослідної групи вміст загального білка в сироватці крові був на 13,1 % більший, ніж у контрольній і в середньому становив $57,9 \pm 1,94$ г/л ($p < 0,05$). Загальна кількість імуноглобулінів теж була вищою у дослідній групі і в середньому по групі становила $14,1 \pm 1,91$ г/л проти $9,8 \pm 1,04$ г/л у контролі ($p < 0,05$).

Таким чином, згідно наших досліджень, за гастроентеральної патології у телят найбільш ефективною є схема з використанням тимтилу, згідно якої не тільки скорочуються терміни одужання тварин, але й істотно не знижується неспецифічна резистентність організму.

УДК 619:612.1:619:616.2:636.2

ШКРАБАЛЮК В.В., студент 4 курсу
Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ АМОКСИЦИЛІНУ І ОКСИТЕТРАЦИКЛІНУ ЗА БРОНХОПНЕВМОНІЇ У ТЕЛЯТ

Бронхопневмонія – поширене захворювання, яке зазвичай виникає в результаті комбінованого впливу на організм несприятливих факторів (стресорів), що послаблюють резистентність. Хворіють 50–55 % телят, загибель сягає до 25 %.

Проблема захворюваності на бронхопневмонію у телят не минула стороною і господарство ТОВ “Матюші”, яке є м'ясо-молочного напрямку. За минулий рік у господарстві захворіло 152 теляти, з яких вибракувано 57 голів.

Причини бронхопневмонії: низька температура в приміщенні (нижче 8 °С), протяги, підвищена вологість, мікробна забрудненість, підвищений в повітрі вміст аміаку. Сприяють розвитку

захворюваності шлунково-кишкової хвороби, особливо в період новонародженості, нестача в раціоні протеїну, вітамінів (особливо А), макро- і мікроелементів.

Хворіють телята 1,5–3 місячного віку. Захворювання проявляється пригніченням загального стану, гіпорексією, гіпертермією (до 39,6–40,6 °С). Дихання прискорене (33–58 дихальних рухів за хвилину), кашель нечастий, глухий, з носових ходів серозні витікання, при аускультатії дрібнопухирчасті хрипи. Оскільки захворювання є поширеним в господарстві і наносить йому значних збитків, то ми вирішили спробувати лікувальну схему з комбінованим використанням амоксициліну і окситетрацикліну-200.

Для цього відібрали дві групи телят: дослідну (30 гол) і контрольну (15 гол). Телятам дослідної групи за появи перших симптомів бронхопневмонії внутрішньом'язово в перші 4 дні лікування ін'єктували амоксицилін (15 %-ний розчин в дозі 1 мл на 10 кг маси теляти) на 5 і 7-й дні лікування застосовували окситетрациклін 200 в дозі 1 мл на 10 кг маси тіла. Тваринам контрольної групи внутрішньом'язово застосовували амоксицилін (15 %-вий розчин в дозі 1 мл на 10 кг маси впродовж 6 днів).

При клінічному дослідженні встановили наступне. У дослідній групі процес одужання тварин настав на 6–7 дні лікування. У телят до фізіологічних величин знижувалася температура тіла (38,7–39,2 °С). У них відновився апетит, кількість скорочень рубця становила 3–4 за дві хвилини. Телята були жвавими. Під час аускультатії хрипів не виявлено в жодної тварини. Лише у 8 телят прослуховували жорстке дихання, яке зникло в посліуючі 2–4 дні. Кількість дихальних рухів за хвилину у телят становила 17–29. У двох телят поліпшення клінічного статусу не спостерігали і їх вибракували. Ефективність лікування у дослідній групі становила 94,3 %.

У контрольних телят поліпшення загального стану відмічали на 7–8-й день, а повне одужання наступало на 11–14-й дні. У 20 % телят перебіг захворювання був тяжким. Їх лікували впродовж тривалого часу (1–1,5 місяці) і потім вибракували. У трьох телят (20 %) застосування амоксициліну не дало ефекту і вони загинули на 5–6-й дні лікування. Ефективність лікування у контрольній групі становила 60 %.

Таким чином, комбіноване застосування амоксициліну і окситетрацикліну-200 за бронхопневмонії у телят є значно ефективнішим, ніж одного амоксициліну.

УДК 619:63.2:616.71-007.233-07

САЙЧЕНКО Я.В., студент 4 курсу
Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ЗМІЩЕННЯ СИЧУГА

Одним із поширених захворювань шлунково-кишкового каналу у високопродуктивних корів є зміщення сичуга. Захворювання характеризується зміщенням сичуга вліво (70–80 % випадків) або вправо (10–20 %). Згідно літературних даних, найчастіше хворіють високопродуктивні корови молочних порід старше 5-річного віку у зимово-стійловий період. Основними причинами даної хвороби є порушення режиму годівлі та структури раціону (збільшення частки концентрованих та зменшення кількості грубих кормів), гіпотонія передшлунків, абомазит, ацидоз, алкалоз рубця, затримка посліду, ендометрит та спадкові чинники. Під час виробничої практики в одному із передових господарств України мені доводилося досить часто зустрічати зміщення сичуга у високопродуктивних корів. Згідно досліджень, встановлено, що причинами захворювання в господарстві є незбалансована годівля. Хворіють корови в перші 3–7 днів після отелу, у яких відмічалася слабкість перейм і потуг, патологічне передлежання плода, крупнопліддя. Захворювання у корів проявлялося гіпорексією, в подальшому анорексією, спрагою, схудненням. Шкіра зниженої еластичності (складка шкіри розправляється за 4–6 с), очні яблука впродовж 3–5 діб западають в орбіти. Температура тіла в нормі, жуйка в'яла, рідка. У хворих тварин гіпотонія передшлунків, кіфоз. При аускультатії з одночасною перкусією у ділянці зміщеного сичуга в останніх трьох міжреберних проміжках зліва прослуховується звук «перекачаної камери». В усіх хворих корів відмічався про-